

SLOVENSKÝ NÁRODOPIS

V Statku man.

i.) Kravu 2. ktoré je obetká a zemre lanšta galomicka
v platiere aneb rostlina

i.) Plastna senkeho 22. ríšs.
2.) Trebovino - 25. ríšs.

3.) Koncnu konopnato plasta priespomene vylebo 160. ríšs.

4.) Vancuľka 5. a jedna ročná 1. a júlia 2.

6.) Oplecka, dolčomieb 8.

7.) Jedna rastlina ťukna ročna.

Hegyi Levítár
Nyíregyháza

i.) 3 točoto rokľobo vanečkou a legúzem, možeg Nebeskou řeču
sia ľavocatlu Busanty Rku 3 laty 8 fôr.

Rýtoč, pripomernute lanſle ťelatto.

3. Plastna 5. Koncnu, rekteca kosičon gell 20. ríšs.

Jednu perianu postnu a dve blanice.

Oplecka 4. dolčomieb, a plastna dolčomieb gette na 2. opleck
širo

Z OBSAHU: S L A V K O V S K Ý, Peter: Tradičná agrárna kultúra sloven-
kých kolonistov na Dolnej zemi – problém sociálnej a kultúrnej
adaptácie

B O T Í K, Ján – B O T Í K O V Á, Marta: Slovenská komunita
v Níredháze. K formovaniu skupiny Tirpákov

S T O L I Č N Á, Rastislava: Kulinárna kultúra ako identifikačný
znak dolnozemských Slovákov

B E N Ž A, Mojmír: Etiketa oslovovala sa medzi príbuznými
na Slovensku a v prostredí slovenských menších v krajinách
strednej a južnej Európy

K R Á T K A, Zuzana: Komunikácia ako atribút etnickej a socio-
profesijnej identity (na príklade multietnického prostredia
zaoceánskych lodí

Na obálke:

Prvá strana:

Detail z reprodukcie testamentu v článku J. Botíka a M. Botíkovej

Preklady:

Svatava Šimková, Marta Botíková, autori textov

Dear reader,

Slovenský národopis (Slovak Ethnology) is a quarterly with a long tradition, edited in the Slovak language by the Institute of Ethnology of the Slovak Academy of Sciences in Bratislava, Slovakia.

This review publishes papers from all spheres of Slovak folk culture, past and present, including minorities and Slovaks abroad. The journal's articles range from research on the folk culture of every region of Slovakia (folk architecture, arts and crafts, costumes and clothing, folktales, songs, customs, traditions etc.) through information on activities of ethnological research centres and museums, archival materials, book reviews to theoretical and comparative analyses of topical issues. The most interesting studies are published in English, and all the articles in Slovak have extended English summaries.

As the only periodical specifically devoted to the comparative study of Slovak folk, Slovenský národopis deepens the understanding of folk cultures throughout the world.

By becoming a regular subscriber of Slovenský národopis you will help to support an authoritative review for everyone interested in Slovak folk culture.

Distributed by:

Slovak Academic Press, Ltd.,
P.O. Box 57, Nám. slobody 6
810 05 Bratislava
SLOVAKIA

Electronic version accessible via Internet

URL <http://www.sappress.sk>   <http://www.etnologia.sk>

HLAVNÁ REDAKTORKA

Gabriela Kiliánová

VÝKONNÉ REDAKTORKY

Hana Hlôšková
Tatiana Podolinská

Michaela Ferencová
Tatiana Bužeková

REDAKČNÁ RADA

Marta Botíková, Dušan Deák, Ľubica Droppová, Bernard Garaj, Martin Kanovský, Eva Krekovičová, Jan Krist (ČR), Peter Salner, Zdeněk Uherek, (ČR), Miroslav Válka, (ČR), Iveta Zuskinová

*Slovenský národopis je evidovaný v medzinárodných bibliografických databázach:
MLA, CEEOL, Ulrich's, Willings, CEJSH a ERIH (impaktovaná databáza ESF)*

Slovenský národopis

ČASOPIS ÚSTAVU ETNOLÓGIE SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

ŠTÚDIE

S l a v k o v s k ý, Peter: Tradičná agrárna kultúra slovenských kolonistov na Dolnej zemi – problém sociálnej a kultúrnej adaptácie.....	5
B o t í k, Ján – B o t í k o v á, Marta: Slovenská komunita v Níredháze. K formovaniu skupiny Tirpákov.....	21
S t o l i č n á, Rastislava: Kulinárna kultúra ako identifikačný znak dolnozemských Slovákov.....	44
B e n ž a, Mojmír: Etiketa oslobovania sa medzi príbuznými na Slovensku a v prostredí slovenských menšíň v krajinách strednej a južnej Európy.....	59
K r á t k a, Zuzana: Komunikácia ako atribút etnickej a socio-profesijnej identity (na príklade multietnického prostredia zaoceánskych lodí).....	68

MATERIÁLY

J á g e r o v á, Margita: Digitalizácia ako forma ochrany kultúrneho dedičstva a jej aplikácia v edukačnom procese (správa o projekte).....	86
F a l t a n o v á, Lubica: Taiwan očami etnológa (príklady lokálnych iniciatív).....	88

DISKUSIA

H l i n č í k o v á, Miroslava: Od multi-kulturalizmu k asimilácii - úloha národného štátu pri integrácii migrantov.....	95
--	----

ROZHĽADY – SPRÁVY – GLOSY

Antonín Satke (12. 11. 1920 – 30. 11. 2008) (Andrea Z o b a č o v á).....	102
O najlepšiu monografiu regiónu Topoľčany (Ladislav M l y n k a).....	104
Valné zhromaždenie Českej národopisnej spoločnosti a vedecká konferencia (Hana H l ô š k o v á).....	105

XV. konferencia Medzinárodnej asociácie orálnej histórie (Petrá Ch r e n k o v á).....	107
15. ročník Etnofilmu v Čadci (Zuzana B eň u š k o v á).....	110
Konferencia "Mesto v ikonografii, legende, rozprávaní..." (Magda P a r í k o v á).....	112
Konferencia "Paměť města..." (Monika V r z g u l o v á).....	115
Seminár "Etnológ a múzeum" XII. (Soňa Š t a n g o v á).....	117
Ludová prozaická tradícia na Slovensku... (Jana P á c a l o v á).....	118
Celoslovenská prehliadka ŠVK v odbore etnológia (Elena F e j d i o v á - Miroslava B o b á k o v á).....	121
Čestná plaketa SAV Ludovíta Štúra Rastislave Stoličnej.....	123

RECENZIE – ANOTÁCIE

Z. Kiczková a kol.: Pamäť žien. O skúsenosti sebautvárania v biografických rozhovoroch (Magdaléna G ó r s k a).....	124
A. Simon: Telepesek és telepes falvak dél Szlovákiában a két világháború között (Marta B o t í k o v á).....	131
J. Podolák: Tradičné poľnohospodárstvo na Slovensku (Stanislav H o r v á t h).....	131
J. Staňková - L. Baran: Tradiční textilní techniky (Juraj Z a j o n c).....	134
P. Žeňuch (ed.): Kyrillische paraliturgische Lieder Edition des handschriftlichen Liedguts im ehemaligen Bistum von Mukačevo im 18.-19. Jahrhundert (Hana U r b a n c o v á).....	140

CONTENTS

STUDIES

S l a v k o v s k ý, Peter: Traditional Agrarian Culture of Slovak Colonists at Dolna Zem.....	5
B o t í k, Ján - B o t í k o v á, Marta: Slovak Community in the Town of Niredhaza forming the "Tirpák" Group Identity.....	21
S t o l i č n á, Rastislava: Culinary Culture as an Identification Sign of the Slovaks from Dolná Zem.....	44
B e n ž a, Mojmír: Etiquette as a Style of Addressing Relatives in Slovakia and in the Environment of Slovak Minorities in Countries in Central and Southern Europe.....	59
K r á t k a, Zuzana: Communication as the Atribute of Ethnical and Socio-professional Identity (on example of multiethnic territory of cruise ships).....	68
15th unit of Ethnofilm in Čadca (Zuzana B ě ř u š k o v á).....	110
Conference "City in Iconography, Legends, Tales..." (Magda P a r í k o v á).....	112
Conference "Memory of City..." (Monika V r z g u l o v á).....	115
Seminary "Ethnologist and Museum" XII. (Soňa Š t a n g o v á).....	117
Folk Story-telling Tradition in Slovakia... (Jana P á c a l o v á).....	118
National round of ŠVK in Ethnology (Elena F e j d i o v á - Miroslava B o b á k o v á).....	121
Honorary plaque SAS of Ľudovít Štúr for Rastislava Stoličná.....	123

MATERIALS

J á g e r o v á, Margita: Digitalisation as a Form of Protection of Cultural Heritage and its Application in Education (project report).....	86
F a l t a n o v á, Lubica: Thaïwan - Through the Eyes of Ethnologist.....	88

DISCUSSION

H l i n č í k o v á, Miroslava: From Multiculturalism to Assimilation	95
---	----

NEWS-HORIZONS-GLOSSARY

Obituary for Antonín Satke (Andrea Z o b a č o v á).....	102
Competition "The best monography on Topoľčany region" (Ladislav M l y n k a).....	104
General assembly of "Česká národopisná společnost" and scientific conference (Hana H l ô š k o v á).....	105
XV. conference of International Association of Oral History (Petra Ch r e n k o v á).....	107

BOOKREVIEWS - ANNOTATIONS

TAIWAN OČAMI ETNOLÓGA (PRÍKLADY LOKÁLNYCH INICIATÍV V RURÁLNYCH SPOLOČENSTVÁCH)

LUBICA FALŤANOVÁ

História ostrovného Taiwanu, Čínskej republiky, je vo významnej miere poznačená jeho strategickou polohou v priestore juhovýchodnej Ázie. Súčasná kultúrna rozmanitosť Taiwanu vznikala pod vplyvom viacerých kultúr (čínskej, španielskej, holandskej, britskej, japonskej, americkej) zmiešavaných s prvkami kultúry pôvodného obyvateľstva. Historický názov Formosa (znamená v preklade prekrásny), ktorý dali krajine španielski moreplavci v 17. storočí, vystihuje prírodné subtropické danosti tohto pôvodom vulkanického ostrova, obmývaného z východnej strany Tichým oceánom a zo západnej strany vodou 160 km širokého morského prielivu, oddeľujúceho Taiwan od pevninskej Číny.

Ekonomický rozmach posledných dvoch desaťročí sa významne podpísal na urbanizácii krajiny, na vybudovaní vo svetovom meradle architektonicky najmodernejších centier rezidenčného, distribučného a priemyselného typu. V neposlednej miere krajinu výrazne ovplyvnila realizácia projektov priemyselných a vedeckých parkov. Druhou stránkou tohto rozvoja je zachovanie prírodného rázu krajiny, ako aj rozvoj malých miest a vidieckych obcí. Zaujal ma v týchto súvislostiach fakt, že v nemalej miere sú alebo začínajú byť tieto oblasti turisticky atraktívne, čím si vytvárajú vlastný rozvojový potenciál. Podľa viacerých spoločných črt turistických zariadení a lokalít sa dá skonštatovať, že ich fungovanie je pomerne novodobou záležitosťou a vznikali na základe jednotných plánov. Jeden z dôvodov záujmu o rozvoj turistického ruchu a skvalitňovanie turistických služieb treba vidieť vo zvyšovaní životnej úrovne obyvateľstva, čo ovplyvňovalo i nároky na spôsob využívania voľného času. Z charakteru výletných miest a turistických zariadení vyplýva, že vládna a regionálna podpora programov v zmienených oblastiach je založená na princípe využívania miestnych prírodných a kultúrnych zdrojov. Treba poznámať, že i keď sa na Taiwanu rozvíja takmer iba vnútorná turistika, krajina sa stáva postupne oblúbenou destináciou Číňanov a Japoncov a je zrejmé, že je len otázkou času, kedy sa stane dôležitým rekreačným miestom aj pre zahraničných návštevníkov.

Niekoľko čiastkových poznatkov o turistických podmienkach mimo urbanizovaných centier je sprostredkovaných na základe vlastných postrehov. Ako som mohla zaregistrovať na základe vlastných skúseností a ako vyplýva z pohľadu na turistickú mapu, súčasťou turistických služieb v krajine je sieť moderných, dopravne prístupných kultúrnych centier (či už v chránených prírodných parkoch alebo na iných miestach) komplexne vybavených kvalitnými reštauračnými, kommerčnými, informačnými či kultúrnymi službami. Po druhé ma zaujal fakt, že turistické možnosti a s tým súvisiace zdroje lokálneho rozvoja sa našli v tradičnej poľnohospodárskej výrobe, ako aj v malej priemyselnej a remeselnej výrobe. Mala som možnosť navštíviť niekoľko lokalít, ktoré sa doslova celé zmenili na turisticky atraktívne miesta, špecifikované miestnymi tradíciami vo výrobe alebo v spôsobe života. Ďalšou otázkou je prírodné prostredie, poskytujúce nádherné scenérie, chránené v krajinných národných parkoch, či už v horskom prostredí alebo na pobreží, infraštruktúrne zabezpečené pre návštevníkov. Je evidentné, že v poslednom období sa investovalo do rôznych zariadení,

Údolie pri obci Donghe. Foto: L. Faltanová, 2008.

ktoré pomáhajú zatraktívniť pre bežného návštěvníka doteraz fažko prístupné miesta vo voľnej prírode. Kde si to miesta vyžadujú, sú sprístupnené vybudovanou infraštruktúrou (napr. drevenými chodníkmi, výhľadmi, mostami, informačnými tabuľami).

Miestny rozvoj je sice determinovaný vonkajšími faktormi, medzi ktoré patria rôzne rozvojové programy a s nimi súvisiaca finančná podpora, ale takisto závisí od vnútorných lokálnych iniciatív jednotlivcov a spoločenstva. Proces tvorby turistických projektov a ich realizácie v podmienkach Taiwanu si môžeme ozrejmiť na príklade vidieckej obce Donghe, nachádzajúcej sa v severnej časti krajiny v horskej oblasti kraja Miaoli. Mohli by sme ju kategorizovať ako obec, ktorá sa nachádza v oblasti mimo vplyvu dôležitého urbanizovaného centra s možnosťami využitia prírodného prostredia pre rozvoj turizmu. Prítomnosť nášho sprievodcu v obci, vďaka ktorému sme mali možnosť získať podrobne údaje z komunitného života, nie je náhodná. Profesor Iiun-Shan Chen, sociológ zo Soochow Univerzity v Taipei, sa pohybuje v tejto lokalite už niekoľko rokov nielen z dôvodov vedeckých výskumov, ale i ako odborný projektový poradca. Ako vyplynulo z našich rozhovorov, je len otázkou posledných rokov, keď sa regionálna samospráva rozhodla podniknúť kroky, ktoré mali napomôcť k rozvoju regionálnej turistiky a prispieť tým k pozdvihnutiu celého regiónu. Donghe je príkladom obce s podobnými demografickými a sociálno-ekonomickými problémami, ktoré vznikli vo vidieckych obciach na Slovensku v dôsledku transformácie.

Nedostatok pracovných príležitostí znamená trvalý odchod mladej generácia z obce, obec starne a ohrozuje ju trvalo sa prejavujúci úbytok počtu obyvateľstva. Miestna komunita vidí v realizácii projektov a vo využívaní vonkajšej podpory možnosti, ako pomôcť rozvoju obce prostredníctvom budovania, obnovovania a údržby infraštrukúry obce, s čím súvisí i vytváranie nových pracovných miest a zvyšovanie atraktivity obce. Pri získavaní finančnej vládnej podpory zohráva v tomto prípade dôležitú úlohu etnická štruktúra obyvateľov obce. Významným faktorom získavania vonkajších zdrojov je prítomnosť príslušníkov kmeňa Saisa, ktorí majú v obci s 1300 obyvateľmi väčinové zastúpenie. Spolu s ostatnými 12 kmeňmi reprezentujú pôvodné obyvateľstvo krajiny. I keď dnes tvoria ich príslušníci iba 3% z celkového počtu obyvateľstva Taiwanu, pripisuje sa im významné postavenie v tvorbe kultúrneho života. Reprezentanti pôvodného obyvateľstva, akulturovaného pod vplyvom iných národnostných skupín, prichádzajúcich na Taiwan v rôznych imigračných vlnách, nesú dodnes črty pôvodnej kmeňovo diferencovanej kultúry. Zachoval sa ich jazyk, zvyky, odev, folklórne prejavy, oživované prostredníctvom turisticky atraktívnych folklórnych festivalov. Charakter kultúry (spolu s fyzickými črtami) je nepopierateľným dôkazom malajsko-polynézskeho pôvodu domorodého obyvateľstva. Pre zachovanie kultúrneho dedičstva pôvodného obyvateľstva Taiwanu a pre ich sociálno-ekonomickej rozvoj zohráva dôležitú úlohu vládna komisia, zastúpená reprezentantmi všetkých kmeňov. Kmeň Saisia je najmenším kmeňom Taiwanu čo sa týka počtu príslušníkov (7000) a obývaného geografického priestoru, ale i tu sa vyvíjajú iniciatívy smerujúce k rozvoju životného prostredia, v ktorom žijú spolu s inými etnickými skupinami. Prostredníctvom

komisie, disponujúcej kompetenciami pre projektové schvaľovanie, obyvatelia Donghe získali finančné prostriedky na realizáciu doteraz najväčšieho projektu, splňajúceho pri schvaľovaní kritériá dôležité pre zachovanie a rozvoj domorodého obyvateľstva. Projektové podmienky pripomínajú situáciu na Slovensku – vyžaduje sa finančná participácia obce, kritériá na vypracovanie projektu sú prísne, ale proces schvaľovania je pomerne jednoduchý a prehľadný. Podobnosť sa nachádza vo vytváraní subjektov, prostredníctvom ktorých obce projekty predkladajú. Predstavenstvo a členstvo v miestnom Združení pre rozvoj kultúry pôvodného obyvateľstva však nie je založené na etnickom princípe. Spoločným komunitným cieľom bola rekonštrukcia bývalej administratívnej budovy, nefunkčnej od čias pred 30 rokmi, keď miestne uhoľné bane zanikli. Realizáciou projektu získala obec priestory na vytvorenie komunitného kultúrno-aktivačného centra. Pri rekonštrukcii sa dbalo na zachovanie pôvodných architektonických prvkov. Interiér sa prispôsobuje funkciám, pre ktoré bol objekt určený. V rozsiahлом vnútornom priestore sú citlivé zakomponované zóny pre kaviareň, múzeum, predajňu suvenírov a informačné služby. Múzeum zohľadňuje historiu obce a spôsobu života obyvateľov v jednotlivých obdobiach. Suveníry pochádzajú výlučne z remeselnej alebo poľnohospodárskej domácej produkcie s väzbami na miestne tradície. K celkovému príjemnému dojmu prispelo posedenie pri bylinkovom čaji na letnej terase s výhľadom do záhrady na okolitom pozemku s funkciou skanzenu.

K základným miestnym turistickým miestam bezpochyby patrí centrum so súkromným penziónom, kaviarňou, predajňou suvenírov a s farbiarskou a tkáčskou dielňou, nachádzajúci sa v blízkej osade. Osada Shi-bi (kamenná stena), názov je odvodený od prírodnej

Ukážka tkáčskej techniky majiteľkou penziónu Lin Shu Li v Shi Bi.
Foto: L. Falčanová, 2008

*Profesor Chen, autorka a predsedka komunitného združenia z kmeňa Saisiya.
Obec Donghe.*

dominanty, našla v centre pracovné príležitosti, jeden zo spôsobov rozvoja turizmu a zachovania miestnych kmeňových tradícií. Majiteľka Lin Shu Li spolu s manželom, významným aktivistom miestnej komunity (zároveň zamestnancom lokálnej samosprávy) s prispiením vonkajšej podpory a zo súkromných zdrojov vybudovali dnes už multifunkčné centrum s ubytovacími službami a kurzami domácej výroby. Multifunkčný park pozostáva z niekoľkých častí. Dielňa Rai Sinay (názov je podľa miestnej rokliny) sa nachádza v prízemnej budove vybudovanej s použitím tradičného stavebného materiálu – bambusu. Dielňa poskytuje platené kurzy (od dvojhodinových až po trojdňové) tradičných techník farbenia látok a tkania. Na to, aby sa zdokonalila majiteľka centra, povolaním dizajnérka, v spôsoboch ako aplikovala originálne techniky a výtvarné prvky v súčasnom odevе, odevných doplnkoch a do výroby úžitkových a dekoračných predmetov, absolvovala dvojročný umělecký kurz. Súčasťou parku je botanická záhrada s náučnou funkciou, kde sa pestujú tradičné technické rastliny používané pri výrobe a farbení tkanín. Profesionalita a estetické cítenie tejto sympathetickej ženy, ktorá v dielni zamestnáva celoročne alebo sezónne 3-4 zamestnankyne, sa prejavuje v zariadení interiéru penziónu a v architektonických prvkoch. Zariadenie izieb (s kompletným moderným sociálnym vybavením) svojou jednoduchosťou a farebným zladením, pričom sa vychádza z miestnych tradičných prvkov, vytvára interiérový harmonický celok. Osobitá atmosféra je založená na farebnom rozlíšení jednotlivých izieb a ich názvov. Banánová izba má zelené farebné ladenie, izba “proso” je ladená do žltých farieb atď. Spolu 6 izieb vytvára kapacitu pre 16-20 hostí, využívanú

prevažne počas víkendov. Miesto pre časovo súvislejšie dovolenkové obdobie využívajú najmä študenti v letnom období. Treba si uvedomiť, že dovolenkové obdobie obyvateľov Taiwana nedosahuje zatiaľ taký počet dní, aký môžeme pre dovolenkový čas využívať na Slovensku. Napríklad v prípade ekonomickej aktivity v priebehu prvých 7 rokov existuje nárok na 7 dní dovolenky. Letná alebo zimná dovolenka v takom ponímaní, ako ju poznáme, pre väčšinu Taiwancov neexistuje.

Celkový dojem z komunitných akcií sa dá zhrnúť do poznatku, že podobne ako v iných turistických miestach, komunita sa snaží postupne vybudovať komplexné základné služby, samozrejme, určené nielen pre turistov, ale i pre domáce obyvateľstvo. Postupovalo sa od vybudovania aktivačného centra, farbiarskej a tkáčskej dielne, zabezpečilo sa hotelové ubytovanie, a nakoniec, v čase môjho pobytu v lete 2008 fungovala 6 mesiacov v blízkosti penziónu, ktorý poskytuje iba raňajky, nová komunitná reštaurácia. Dôležitou devízou miestneho rozvoja je prírodné prostredie, nádherné zákutia rieky s vodopádmi, sprístupnené vybudovanými chodníkmi, vyhliadkami a visutými mostami. Obec spolu s okolitými obcami, kde sa zaoberajú prenajímaním turistického ubytovania zatiaľ len ako druhým zamestnaním, približne 15 obyvateľov, začína vytvárať zónu, kde sa postupnou reprofiláciou dostáva turizmus čoraz viac do popredia hospodárskych záujmov.

Silnou stránkou v rozvoji turizmu na Taiwane je propagácia. Zaujal ma fakt, že i zdanlivo malé turisticky zaujímavé miesta majú svoje webové stránky s podrobnejšími textovými informáciami, s fotografiemi a vizualizáciou. Je samozrejmostou, i keď je zahraničná návštevnosť zatiaľ veľmi nízka, že reklama v akejkoľvek podobe má svoju anglickú verziu. Po návštive Taiwana môžem iba skonštatovať, že hlavný slogan turistického rozvoja "Taiwan sa dotkne tvojho srdca" platí doslova a do písma.

Vydáva Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied

Hlavná redaktorka:
PhDr. Gabriela Kiliánová, CSc.

Výkonné redaktorky:
PhDr. Hana Hlôšková, CSc., Mgr. Tatiana Podolinská, PhD.
RNDr. Mgr. Tatiana Bužeková, PhD., Mgr. Michaela Ferencová, PhD.

Redakčná rada: Doc. PhDr. Marta Botíková, CSc., Mgr. Dušan Deák, PhD., doc. PhDr. Lubica Dropová, CSc., prof. PaeDr. Bernard Garaj, CSc., doc. Mgr. Martin Kanovský, PhD., doc. PhDr. Eva Krekovičová, DrSc., PhDr. Jan Krist (ČR), PhDr. Peter Salner, DrSc., PhDr. Zdeněk Uherek, CSc. (ČR), PhDr. Miroslav Válka, PhD. (ČR), PhDr. Iveta Zuskinová

Adresa redakcie: Klemensova 19, 813 64 Bratislava
Registr. č. 7091

Rozširuje, objednávky a predplatné (aj do zahraničia) prijíma:
Slovak Academic Press, spol. s r.o. P.O. Box 57, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
e-mail: sap@sappress.sk

SLOVAK ETHNOLOGY
Quarterly Review of the Institute of Ethnology of the Slovak Academy of Sciences
Vol. 57, 2009, Number 1

Editors: Gabriela Kiliánová, Hana Hlôšková, Tatiana Podolinská,
Michaela Ferencová, Tatiana Bužeková

Address of editor: Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Slovakia
Distributed by Slovak Academic Press, Ltd., P.O. Box 57, Nám. slobody 6,
810 05 Bratislava, Slovakia and SLOVART G.T.G. Ltd., Krupinská 4,
P.O. Box 152, 852 99 Bratislava, Slovakia

L'ETHNOLOGIE SLOVAQUE
Revue de l'Institut d'éthnologie de l'Académie slovaque des sciences
Année 57, 2009, No 1
Rédacteurs: Gabriela Kiliánová, Hana Hlôšková, Tatiana Podolinská,
Michaela Ferencová, Tatiana Bužeková
Adresse de la rédaction: Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Slovaquie

SLOWAKISCHE ETHNOLOGIE
Zeitschrift des Ethnologischen Institutes der Slowakischen Akademie der Wissenschaften
Jahrgang 57, 2009, Nr. 1
Redakteure: Gabriela Kiliánová, Hana Hlôšková, Tatiana Podolinská,
Michaela Ferencová, Tatiana Bužeková
Redaktion: Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Slowakei

SLOVENSKÝ NÁRODOPIS

ISSN 1335-1303

MIČ 49 61